

Микола Борисович Сітковський (1916—2003)

Народився Микола Борисович у 1916 році в селі Немирівка Житомирської області в родині військовослужбовця. У 1936 році вступив до Київського медичного інституту, який закінчив у 1941 році. 22 червня пішов на фронт добровольцем. Разом із Батьківщиною пройшов тяжкий воєнний шлях. Починав командиром взводу медичного санітарного батальйону, служив у десантних військах, був тяжко поранений. Микола Борисович — учасник Сталінградської битви, його нагороджено бойовими орденами і медалями. Війну закінчив підполковником медичної служби, начальником хірургічного відділення вищого клінічного шпиталю Війська Польського.

У мирні часи доля пов'язала його з Київським медичним інститутом. У 1946 році Микола Борисович вступив до клінічної ординатури на кафедру хірургії. У 1949 році захистив кандидатську дисертацію на тему: «Лікування випадання прямої кишки способом Скліфасовського—Юварра», а в 1958 році влаштувався працювати на кафедру дитячої хірургії КМІ, на якій пройшов шлях від асистента до професора. У 60-ті роки очолював кафедру дитячої хірургії, став реформатором галузі на посаді головного хірурга Міністерства охорони здоров'я України. Кафедра дитячої хірургії КМІ набула нового розвитку й авторитету, а ім'я М.Б. Сітковського ввійшло до когорти видатних дитячих хірургів Радянського Союзу.

Улюблений розділ дитячої хірургії М.Б. Сітковського — дитяча проктологія. Його монографії з питань вроджених вад розвитку прямої кишки у дітей стали незамінними посібниками, які не втратили свого практичного й теоретичного значення до сьогодні.

Великою заслугою Миколи Борисовича було надання нового імпульсу розвитку наукового студентського гуртка з дитячої хірургії, члени якого щорічно посідали на

Всесоюзних студентських конференціях призвів місця. Так виростала нова генерація дитячих хірургів України.

Заслуговує на увагу та високу оцінку діяльність професора М.Б. Сітковського як головного дитячого хірурга МОЗ України. Цю нележку службу він очолював 25 років поспіль, виїжджав на периферію, навчав, консультував, оперував.

У 1968—1976 рр. першим деканом факультету підвищення кваліфікації викладачів НМУ імені О.О. Богомольця був відомий вчений — професор Микола Борисович Сітковський, дитячий хірург, заслужений діяч науки і техніки України, який на етапі організації навчання на новоствореному факультеті доклав багато зусиль до ефективного впровадження розробленої концепції підвищення кваліфікації викладачів.

З 1956 року до останньої миті Микола Борисович працював у дитячій лікарні «Охматдит» (нині Національна дитяча спеціалізована лікарня). Із 1976 р. кафедра й клініка дитячої хірургії КМІ перейшла на нове місце — її розмістили в новому хірургічному корпусі дитячої лікарні. Важливих результатів кафедра досягла в лікуванні стафілокової деструкції легень, кріотерапії ангіом, септичного шоку, прямокишкової нориці, випадіння прямої кишки, вроджених вад розвитку прямої кишки, вад розвитку сечового міхура.

Клініка дитячої хірургії КМІ за часи завідування проф. М.Б. Сітковського (1969—1991) поповнилася новими хірургічними відділеннями. Так, у

1985 році засновано перше в Україні відділення хірургії й реанімації новонароджених, де концентрувалися діти з вродженими вадами розвитку травного апарату. У відділенні почали виконувати хірургічну корекцію вад розвитку стравоходу, шлунка, кишечника, сечовивідної системи в новонароджених дітей. Надання висококваліфікованої хірургічної допомоги новонародженим дало змогу знизити післяопераційну летальність. У 1985 році вперше в історії Радянського Союзу створено відділення дитячої мікрохірургії, яка відкрила нові можливості в лікуванні багатьох травматичних уражень опорно-рухової системи та їх наслідків.

Слід відзначити різноманітну педагогічну діяльність Миколи Борисовича. Блискучий оратор, лектор, викладач, який користувався повагою студентів, засновник хірургічної школи. Він учив оперувати студентів та лікарів пліч-о-пліч.

8 травня 2009 року на честь видатного дитячого хірурга Миколи Борисовича Сітковського в Національній дитячій спеціалізованій лікарні «Охматдит» відкрито меморіальну дошку.

Значний внесок професора М.Б. Сітковського у вітчизняну науку полягає у тому, що він — автор 10 монографій, понад 350 наукових праць, 15 патентів та авторських свідоцтв з актуальних проблем дитячої хірургії (пілоростеноз, непрохідність кишечника, гнійно-запальні процеси, лікування гемангіом тощо), які надовго залишаться підручними книгами дитячих хірургів.

*Колектив кафедри та клініки дитячої хірургії
НМУ імені О.О. Богомольця,
Національна дитяча спеціалізована лікарня «Охматдит»*